

“La clau de la subsistència dels municipis petits són els equipaments i serveis de proximitat”

Joan Reñé

PRESIDENT DE LA DIPUTACIÓ DE LLEIDA

Què opina de la nova llei de règim local espanyola?

—La LRSAL parteix d'un model cultural de forta tradició centralista, de recuperació de poder de les administracions estatals i de les polítiques públiques. És una llei que se centra en la supressió de les competències municipals, i atorga unes funcions supèrflues i irracionals a les diputacions. Des del meu punt de vista, això no té res d'eficient ni d'eficaç. Tot al contrari. Suposa més despesa i menys serveis als ciutadans.

Fins i tot el Consell d'Estat s'hi ha pronunciat en contra, després de rebre prop de 3.000 recursos d'inconstitucionalitat, entre els quals es compten els presentats pel Govern de la Generalitat, les quatre diputacions catalanes, les dues entitats municipalistes i un 90% dels municipis de Catalunya.

És una eina per créixer a costa de l'Administració local, que a Catalunya pren una particular dimensió política, marcada per la incidència de les institucions locals en la identitat col·lectiva dels ciutadans.

—**Ho veu així perquè és alcalde d'un petit municipi del pla de Lleida?**

—I perquè conec l'estructura del país. Vaig començar com a regidor fa vint-i-cinc anys en un poble del Pla

d'Urgell, Fondarella, del qual ara sóc alcalde, i sé per experiència que la clau per a la subsistència dels municipis petits són els equipaments i els serveis de proximitat, perquè garanteixen la mateixa qualitat de vida a tots els ciutadans i mantenen vius els pobles amb una demografia més baixa. I això només es pot oferir des de la proximitat local, des dels ajuntaments. Les diputacions han d'exercir una acció local territorial i els ajuntaments, una acció local personal. Així ens ha funcionat durant trenta anys.

—**La Diputació ha publicat diversos estudis sobre la viabilitat del món local.**

—Efectivament, dos estudis complementaris que permeten disposar d'arguments objectius per defensar que els ajuntaments no són els causants del dèficit de les administracions públiques. L'endeutament dels ajuntaments no és degut, ni de bon tros, a la prestació dels serveis mínims municipals, de manera que els objectius teòrics que pretén la llei amb relació al traspàs d'aquests serveis a les diputacions no tenen justificació. Els costos dels serveis mínims oscil·len entre un 9% i un 18% dels ingressos corrents dels ajuntaments. A més a més, els informes demostren que la qualitat dels serveis és adequada i que els consistoris fan un esforç per

mancomunat serveis i racionalitzar la despesa.

—L'agricultura continua sent el sector principal de les terres de Lleida?

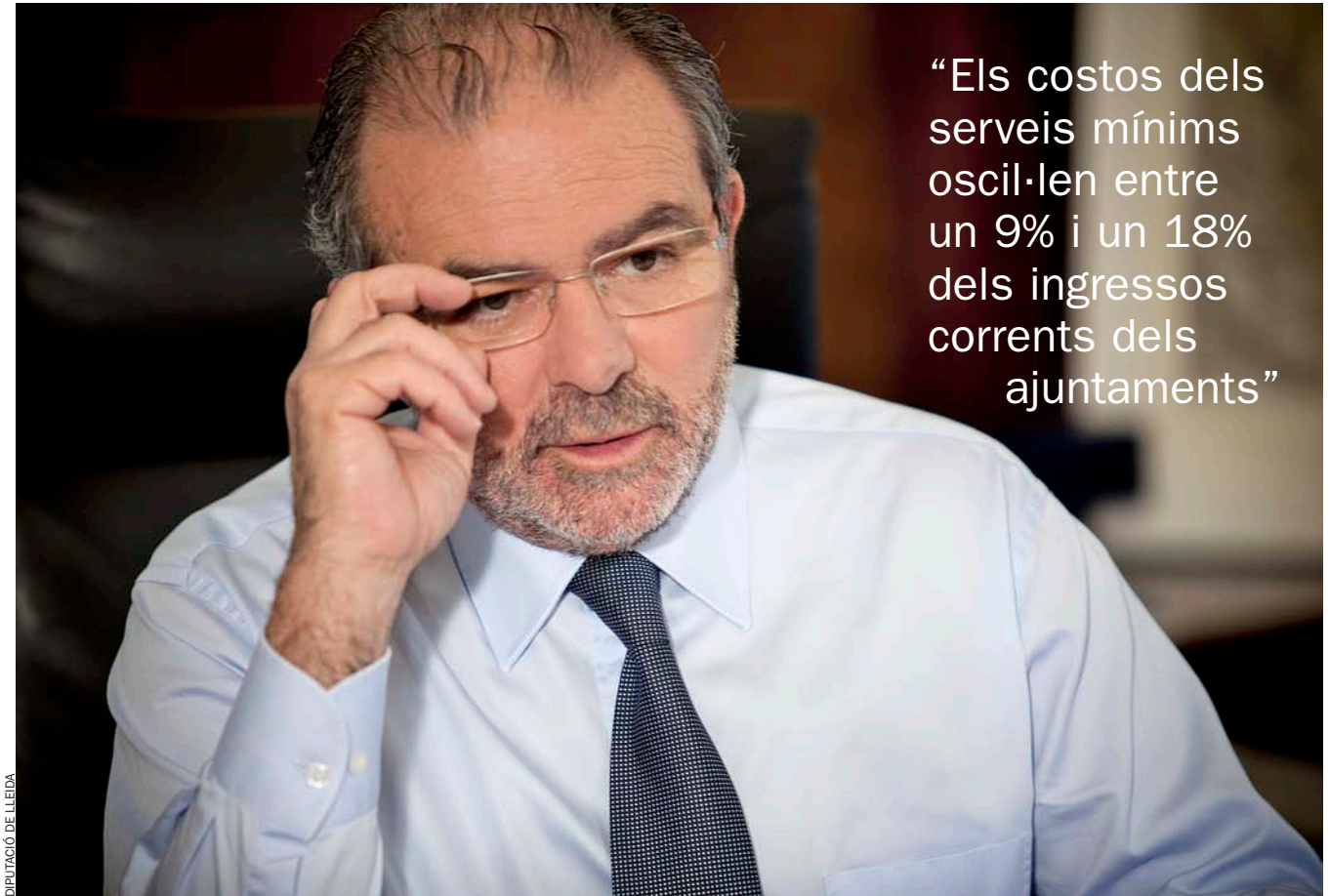
—L'estructura productiva de les terres de Lleida es caracteritza per tenir un sector primari molt fort. Podríem dir, sense equivocar-nos, que el sector agroindustrial lleidatà és un dels més potents del sud d'Europa. Lleida concentra quasi un 50% de la superfície de conreu catalana, supera el 40% dels caps de bestiar de tot el país i també el 40% de la producció agroalimentària del Principat. El PIB lleidatà representa un 6 per cent del total del PIB català, pes que es correspon amb la nostra població.

La tendència comercial ascendent confirma que som una àrea netament exportadora i més de 100 indústries transformadores dedicades a la fruita dolça, amb un total de 45.000 hectàrees de conreu i més de 1.000 milions de quilos de fruita, ens situen com a capdavanters a Catalunya i al sud europeu.

—Quin paper hi juguen els regs del segle XIX, iniciats per la gran burgesia catalana, en la situació actual?

—El paper de la casa Girona en la irrigació de les planes de l'Urgell fou una aposta empresarial visionària i legítima; però representà, també, un compromís d'una burgesia nacional i rural amb el país i els pobles petits. Ara com ara, tota la nostra estructura productiva se sustenta sobre una zona regada de 300.000 hectàrees, que ens dóna una aproximació diàfana de la importància del regadiu a les nostres terres. Un regadiu, per cert, malentès i criticat des d'instàncies europees perquè, paradoxalment, qui gestiona les polítiques agràries no té necessitat de regar.

Les terres de Lleida aposten des de fa segles pel regadiu i ho continuen fent amb regs nous: l'Algerrí-Balaguer, el Garrigues Sud, el Segrià Sud i també el canal Segarra-Garrigues, projectat per portar aigua a 70.000 hectàrees, però limitat a menys de 30.000 per criteris mediambientalistes mal entesos i esbiaixats. Tots hem de ser prou madurs i generosos per trobar un equilibri entre el respec-

“Els costos dels serveis mínims oscil·len entre un 9% i un 18% dels ingressos corrents dels ajuntaments”

DIPUTACIÓ DE LLEIDA

te ambiental i una agricultura viable. I no s'ha de perdre de vista que els mateixos pagesos som, per naturalesa, els primers conservacionistes.

—No fa gaire, en una conferència davant d'empresaris a Barcelona, va alertar de les mancances de l'agricultura lleidatana.

—El sector oleícola és un clúster potencial a les nostres terres, però només som capaços de gestionar i distribuir al detall el 35% de la nostra producció. O, el que és el mateix, entre 6 i 7 litres de cada 10 que produïm els envasem en “garrafes de 20.000 litres”, és a dir, amb camions cisterna i els portem cap a Andalusia i Itàlia. Això ha de canviar perquè ens fa perdre un valor afegit tan important com la mateixa producció.

Un altre exemple que vaig posar és el sector porcí. Lleida compta amb un cens de més de set milions de caps de bestiar engreixats, que ens fa líders en producció. Sorpren, però, que els escorxadors de la demarcació tot just en sacrificuin una cinquena part. Som capaços de produir amb excel·lència i

després traslladem el bestiar a centenars de quilòmetres per escorxar-lo i perdre'n el valor afegit que també és, en molts casos, més important que el de la mateixa producció.

—Lleida té una gran atracció turística...

—El sector turisme representa un volum econòmic anual de 1.000 milions d'euros i el 12,5% del PIB. Enguany el Patronat Ara Lleida de la Diputació ha fet 25 anys. L'acció sobre el territori s'ha fet de manera progressiva i homogènia, però intensificant les particularitats de cada comarca i de cada àmbit territorial, ja sigui del pla o de la muntanya. Al llarg d'aquest quart de segle, el Patronat de Turisme ha acompanyat la creació de més de 200 empreses de turisme actiu, l'ampliació de l'oferta de neu amb 11 estacions d'esquí i 460 quilòmetre de pistes —la més gran oferta del sud d'Europa—, i la consolidació d'unes 50.000 places d'allotjament.

—Ha agafat molta volada una iniciativa turística lligada amb l'evasió de jueus pel Pirineu de Lleida...

—“Perseguits i salvats”, un projecte de senyalització de quatre rutes d'evasió de refugiats jueus a través del Pirineu de Lleida durant la Segona Guerra Mundial, ens ha permès posar en valor un patrimoni intangible però amb un gran rerefons dramàtic, basat en la solidaritat entre persones i pobles, el català i el jueu, durant la Segona Guerra Mundial.

És un bon exemple d'obertura de l'oferta turística a un nou visitant i una aposta de la Diputació per una planificació turística de vasos comunicants, basada en la transversalitat entre diversos sectors. Per exemple, “Perseguits i salvats” ha facilitat que, per primer cop, una aerolínia israeliana hagi apostat per vols directes entre Tel-Aviv i Lleida, durant els períodes vacacionals 2014 i 2015. Hem donat vida a l'aeroport i s'han produït diverses reunions entre el teixit empresarial lleidatà i el Govern d'Israel. També hem produït un documental amb TV3 i la XAL que recull, per primer cop, el testimoni d'evadits, de passadors pel Pirineu de Lleida i de gent anònima que van ajudar a salvar vides.